

SEXTI DECRETALIIUM

LIBER QUINTUS.

TITULUS I.

DE ACCUSATIONIBUS, INQUISITIONIBUS ET DENUNCIATIONIBUS.

CAP. I.

Ex confessione coram delegato, inquirente super certis criminibus deputato, facta, puniatur confitens, licet dicat, se prius diffamatum non fuisse, vel inquisitionis capitula non habuisse. H. d. Domin.

Bonifacius VIII.

Postquam coram eo, qui contra te super certis criminibus inquisitor fuerat deputatus, eadem crimina fuisti confessus; frustra confessionem tuam, quo minus puniaris ex ea prout iustitia suadebit, eo praetextu impugnare contendis, quod super eisdem criminibus non fueras antea diffamatus, vel quod per eundem inquisitorem capitula, super quibus contra te volebat inquirere, tibi tradita non fuerunt.

CAP. II.

Valet inquisitio, facta super veritate criminum, omnia inquisitione infamiae, si reus praesens tacuit. H. d. secundum Ioann. Andr.

Idem.

Si is, cui contra te commissae fuerat simpliciter inquisitio super certis criminibus faciendae, processerit te praesente, nec reclamante, aut¹ quicquam super hoc excipiente, infamiae inquisitione omnia, ad veritatem eorundem criminum inquirendam: processum huiusmodi² ex eo, quod non fuit de infamia primitus inquisitus, ulterius impugnare nequibis.

TITULUS II.

DE HAERETICIS.

CAP. I.

Propter crimen haeresis clericum, in quibuscunque sacris ordinibus constitutum, solus eius episcopus degradare poterit. H. d. Domin.

Gregorius IX. Remensi Archiepiscopo et suis¹ Suffraganeis².

Quoniam episcoporum numerus, ad degradationem clericorum a canonibus constitutus, non potest de facili convenire: concedimus, ut sacerdotem vel alium clericum in sacris ordinibus constitutum, quum pro haeresi fuerit curiae saeculari relinquendus, aut perpetuo immurandus³, convocatis abbatibus, aliisque praelatis et religiosi personis ac literatis suae dioecesis, de quibus expedire videbitur, suus solus possit episcopus degradare.

CAP. II.

Excommunicationem incurrit sepellens scienter haereticos, vel eorum receptatores, defensores vel fautores; nec absolvitur, nisi exhumet eorum corpora; locus vero privatur sepultura. H. d. usque ad §. Inhibemus. Domin. — §. 1. Excommunicari debent laici, publice vel occulte disputantes de fide. H. d. Domin. — §. 2. Non valet promotio haereticorum, eis credentium, fautorum, receptatorum, et defensorum eorum, nec filiorum suorum usque ad secundam generationem ad beneficia ecclesiastica vel officia publica. H. d. Domin. — §. 3. Privati sunt habentes beneficia ecclesiastica ad preces haereticorum, et inhabiles efficiuntur ad alia obtinenda, si scienter talia receperunt. H. d. Domin. — §. 4. Nulla est emancipatio filiorum vel subditorum per haereticos facta, etiamsi postea vitium detegatur. H. d. Dominicus.

Alexander IV.^a

Quicumque haereticos, credentes, receptatores, defensores vel fautores eorum scienter praesumpserint ecclesia-

sticae tradere sepulturae, usque ad satisfactionem idoneam excommunicationis sententiae se noverint subiacere, nec absolutionis beneficium mereantur, nisi propriis manibus publice extumulent, et proiciant huiusmodi corpora damnatorum, et locus ille perpetua careat sepultura. §. 1. Inhibemus quoque, ne cuiquam laicae personae liceat publice vel privatum de fide catholica disputare. Qui vero contra fecerit, excommunicationis laqueo innodetur. §. 2. Haeretici autem, credentes, receptatores, defensores et fautores eorum, ipsorumque filii usque ad secundam generationem, ad nullum ecclesiasticum beneficium seu officium publicum admittantur. Quod si secus actum fuerit, decernimus irritum et inane. §. 3. Ad haec quoscunque viros ecclesiasticos, qui ad preces huiusmodi pestilentium personarum dignitates, personatus et quaecunque alia ecclesiastica beneficia sunt adepti, ex nunc privamus taliter acquisitis, volentes, quod tales et habitis careant perpetuo, et, si receperunt illa scienter, ad alia vel similia nequaquam in posterum admittantur. §. 4. Illorum autem filiorum emancipationem, quorum parentes post emancipationem etiam huiusmodi apparuerit¹ ante ipsam a via veritatis ad haereticae superstitionis invium declinasse, nullius volumus esse momenti, velut factam de hominibus delicti filii esse in parentum haereticorum desierint potestate.

CAP. III.^a

Filii et heredes petentium in infirmitate sua haereticorum consolationem, non admittantur ad probandum, quod non sana mente vel perita loquela suscepint, si constat, quod erant sanae mentis, vel prius suspecti vel diffamati erant de haeresi; alias admittantur, scilicet per testes fide dignos, non suspectos. Hoc dicit Dominicus.

Idem Inquisitoribus haereticae pravitatis².

Filii vel heredes illorum, qui, dum in aegritudinis lecto decumberent, petierunt haereticos consolaturus³, ut ab eis per manus impositionem consolationem reciperent secundum pessimam consuetudinem eorundem, sicque viam fuerint universae carnis ingressi, ad probandum, quod ipsi defuncti consolationem illam, immo verius desolationem, non sanae mentis effecti suscepint, vel post perditam iam loquelam, (quum tamen moris sit, ut dicitur, apud eos, quod nullum taliter consolentur, qui non sit sanae mentis, et memoriam habeat ordinatam,) admitti non debent⁴, si, dum vivebant, diffamati erant de haeresi vel⁵ suspecti, aut legitime constiterit, quod sanae mentis existentes huiusmodi⁶ haereticos petierunt. Alioquin admitti poterunt praedicti filii vel heredes ad probandum praemissa, non tamen per uxores, filios, familiares, vel de suis aliquos, sed per testes alios fide dignos, et specialiter fidei zelatores.

CAP. IV.

Relapsi in haeresim sunt tradendi curiae saeculari, licet poenitent eos, et ad fidem redeant; non tamen denegantur eis sacramenta poenitentiae et eucharistiae. H. d. Domin.

Idem eisdem.

Super eo, quod scriptum legitur: „Ecclesia nulli claudit gremium redeunti,“ quodque hi, qui post abiurationem erroris, vel postquam se proprii antistitis examinatione purgaverint, si deprehensi fuerint in abiuratam haeresim recidis, saeculari decernuntur iudicio sine ulla penitus audientia relinquendi, quum scripturae huiusmodi videantur sibi invicem adversari, quid tenendum sit per sedem edoceri apostolicam postulastis. Nos itaque inquisitioni vestrae de

Lib. V. Tit. II. Cap. I. a) Incipiebat: Et si contra, et bene de medietate decurtata est: Ioan. Andr.

Cap. II. a) scr. 1254—61. Potthast no. r8115.

Lib. V. Tit. I. Cap. II. 1) nec: C 2) add.: quem tacite appro-

basso censoris: A
Tit. II. Cap. I. 1) eius: ADEF 2) immutandus: AB
Cap. II. 1) apparuerint: EF

Cap. III. a) Decurtata est de narratione facti, et incipiebat olim: Ex parte et Dic, filii, licet heredes non sint: Ioan. Andr.

Cap. III. 1) in A hoc loco exstat tit.: de schismaticis, deinde novus tit. cum rubr.; de inquisitoribus haereticorum 2) Inquis. etc.: deest: AD
3) consolatos: AEF 4) add.: quum in nullo sic decedente debeant relevari: A 5) et: AD 6) add.: praedictos cum consolatos: A; consolaturus: C